

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bedrijventerrein Schielands Hoge Zeedijk, te Gouda

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

19 februari 2013 / rapportnummer 2726-62

1. Oordeel over het Milieueffectrapport (MER)

De gemeente Gouda stelt een nieuw bestemmingsplan op voor het plangebied Schielands Hoge Zeedijk, waarbij onder andere voor een deel van de gronden de mogelijkheid voor nieuwe m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten door een (oleochemisch) bedrijf, open wordt gehouden. Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan wordt de m.e.r.-procedure doorlopen. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Het MER is beknopt en overzichtelijk en geeft op hoofdlijnen inzicht in de milieueffecten van het voornemen. De bijlagen bij het MER en het bestemmingsplan geven veel detailinformatie. De Commissie signaleert echter een aantal tekortkomingen, die naar haar oordeel essentieel zijn voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming. De tekortkomingen betreffen:

- Het voornemen is onvoldoende helder in beeld gebracht. Het niet navolgbaar beschrijven van het voornemen heeft tot gevolg dat alle milieueffecten opnieuw beschouwd moeten worden.
- Er is onvoldoende inzicht gegeven in de milieueffecten van de maximale planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt waaronder geur, geluid, externe veiligheid, gezondheid en natuur (Natura 2000-gebieden).

De Commissie acht het opheffen van de tekortkomingen van essentieel belang voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan.

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen over het bestemmingsplan.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe. In hoofdstuk 3 geeft zij enkele aandachtspunten voor het vervolgproces.

---

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor een op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader.

2.1 Voornemen

Het MER geeft onvoldoende inzicht in hoe het voornemen (maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt aan activiteiten met aanzienlijke milieugevolgen, al dan niet in cumulatie met elkaar) is bepaald. De Commissie is van mening dat dit een essentiële tekortkoming is omdat een juiste afbakening van het voornemen de bepalende factor is voor de beschrijving van de milieueffecten in het MER.

Het voornemen bestaat uit:

- alle potentiële (her)bestemmingen en nieuwe activiteiten die nog niet zijn vergund;
- (her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder valt dus niet-benutte vergunningruimte, maar ook de gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is;
- “illegale” situaties die worden gelegaliseerd.

Deze beschrijving kan niet beperkt worden tot de mogelijke m.e.r.(beoordelings-) plichtige activiteiten. Geeft het bestemmingsplan beperkingen in de regels, dan kunnen die worden meegenomen bij de afbakening van het voornemen.

Voornemen zoals beschreven in MER

In het MER staat op pagina 3 bij de beschrijving van het plangebied dat zich in het plangebied bevinden: de bedrijven Croda, Compaxo en Sita, op verschillende plekken kleinschalige bedrijvigheid en een aantal dienstwoningen. Op pagina 9 en 10 van het MER staat het voornemen beschreven. Het betreft enerzijds het voortzetten van het huidige gebruik (zoals beschreven in kader 3), en anderzijds de uitbreiding van bedrijfsactiviteiten in het zuidelijke deel van het plangebied (zoals beschreven in kader 4).

De Commissie is van oordeel dat de beschrijving van het voornemen, dat betrekking heeft op het voortzetten van de huidige situatie, niet volledig is. In kader 3 is alleen de voortzetting van het bestaande oleochemische bedrijf Croda beschreven terwijl er ook andere activiteiten aanwezig zijn zoals is beschreven op pagina 3 van het MER. Hierbij is ook niet duidelijk welke milieueffecten volgen uit activiteiten in het zuidelijke deel van het plangebied.

De Commissie oordeelt verder dat de beschrijving van het voornemen, dat betrekking heeft op de uitbreiding van bedrijfsactiviteiten (zie opsomming in kader 4 op pagina 9 en 10 van het MER), niet heeft geleid tot een heldere beschrijving van een representatieve invulling waarmee de te verwachten milieueffecten zijn bepaald. De activiteiten zijn in algemene zin beschreven, maar het is niet duidelijk welke tot het voornemen behoren en dus zijn gebruikt als uitgangspunt voor het bepalen van de mogelijke milieueffecten. In sommige bijlagen lijkt te zijn gekozen voor één esterinstallatie als representatieve invulling van de uitbreiding. De

Commissie mist hier de onderbouwing voor. Tevens is niet duidelijk wat de relatie is tussen de keuze voor één esterinstallatie en de bedrijfsactiviteiten zoals die zijn opgesomd in kader 4 op pagina 9 en 10 van het MER.

Voor de beschrijving van de milieueffecten van het voornemen mag worden uitgegaan van een representatieve invulling van de *maximale* planologische mogelijkheden. Dat houdt in dat ervan uit moet worden gegaan dat alle bestemde ruimte wordt benut, ook qua percentage bebouwing en bouwhoogtes. Bij de invulling van deze bestemmingen voor de berekening van de effecten mag vervolgens uit worden gegaan van onderbouwde aannames. Van belang daarbij is om na te gaan hoe het bedrijventerrein zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld en wat de (onderbouwde) verwachtingen voor de toekomstige ontwikkeling zijn van het terrein.

2.2 Milieueffecten

Het niet navolgbaar beschrijven van het voornemen heeft tot gevolg dat alle milieueffecten opnieuw beschouwd moeten worden. Aanvullend heeft de Commissie nog de volgende tekortkomingen geconstateerd voor geur, geluid, externe veiligheid, natuur en gezondheid².

Geur

Uit het MER blijkt dat het voornemen geurhinder zal opleveren en dat maatregelen noodzakelijk zijn. In het MER is niet ingegaan op cumulatie met andere geurbronnen in de directe omgeving, zoals Koudasfalt, Compaxo en de RWZI. Bij het bepalen van de milieueffecten moet de mogelijke cumulatie van deze geurbronnen bij woningen worden beschreven om te kunnen beoordelen wat de toename van de geurbelasting is en of deze acceptabel is. Betrek hierbij ook de mogelijke invloed op de gezondheidseffecten, die onder de wettelijke normen voor geurhinder ook aanwezig kunnen zijn voor omwonenden³.

Geluid

Het MER, de bijlagen en het facetbestemmingsplan voor de geluidszone met bijlage bevatten tezamen veel informatie over de toename van industriegeluid en het aantal geluidgehinderden. De Commissie is echter van oordeel dat deze informatie ontoegankelijk⁴ en te beperkt is omdat de volgende twee punten ontbreken:

- Wat betreft verkeerslawaai is voor de woningen aan de overzijde van de Rotterdamseweg/Schielands Hoge Zeedijk slechts één rekenpunt meegenomen. Er is onvoldoende onderbouwd dat dit inderdaad het maatgevende punt is om de effecten van het voornemen op de geluidsbelasting vanwege verkeer inzichtelijk te maken.

---

2 In het onderhavige geval is sprake van (een forse) toename van geluidhinder (vooral 's avonds en 's nachts), externe veiligheidsrisico's en geurhinder en de cumulatie hiervan, alsmede van lichthinder door hoge installaties en beperking van bezonning door hoge gebouwen en installaties (met name in de Van Baerlestraat). Het beschrijven van effecten op gezondheid in het PlanMER biedt kansen om gezondheid te betrekken bij de besluitvorming, het plan te optimaliseren op gebied van gezondheid, schade aan de gezondheid te voorkomen in plaats van achteraf maatregelen te (moeten) treffen en meer draagvlak voor het plan te creëren.

3 Zie ook de verschillende inspraakreacties die zijn ingebracht.

4 Bijvoorbeeld: in de bijlagen bij beide bestemmingsplannen zijn verschillende geluidszones gepresenteerd en berekend: de vigerende geluidszone, een zonecontour op grond van het geluidreductieplan, de berekende contouren van de referentiesituatie, het 'voornemen BBT', het 'voornemen BBT+' en het 'Alternatief'. De uiteindelijk vast te stellen zone in het facetbestemmingsplan lijkt hiervan af te wijken. In de planMER moet duidelijk moet worden aangegeven welke zonecontour wordt vastgesteld en hoe deze zich verhoudt tot het voornemen en de hiervoor genoemde zones.

- In de onderzoeken is met name gekeken naar mogelijke bronmaatregelen. Om de gewenste uitbreidingen mogelijk te maken zullen ook (mitigerende) maatregelen (bijvoorbeeld afscherming of afwijkende locatiekeuzes) moeten worden onderzocht en moet worden gemotiveerd dat de resterende (toename van) geluidsniveaus bij en in de woningen aanvaardbaar zijn in alle beoordelingsperiodes (dag-, avond- en nachtperiode)⁵. Betrek hierbij ook de mogelijke invloed op de gezondheidseffecten, die onder de wettelijke normen voor geluid (50 dB) ook aanwezig kunnen zijn voor omwonenden⁶.
- De Commissie adviseert om in de aanvulling de volgende stappen te doorlopen:
  - Ontwerp van mitigerende maatregelen.
  - Effectbepaling inclusief de verschillende maatregelen.
  - Inzicht in de oplossingsrichtingen.
  - Een onderbouwde afweging van keuzes voor maatregelen.
  - Eventueel vaststellen van Hogere Waarden.

Externe Veiligheid

De Commissie constateert dat het invloedsgebied van het groepsrisico aanzienlijk zal worden vergroot, van 174 naar 1485 meter. De Commissie mist in het MER de onderbouwing van het door de gemeente gehanteerd maximale invloedsgebied van 1485 meter en de mogelijkheden voor handhaving daarvan.

Ook wordt de toekomstige situatie als licht negatief beoordeeld, terwijl het invloedsgebied wordt verdubbeld en er veel woningen binnen de 10⁻⁷- en 10⁻⁸-contouren komen te liggen, wat in de referentiesituatie niet of nauwelijks het geval is. De Commissie is van oordeel dat de beoordeling niet in verhouding staat met de toename van milieueffecten.

Natuur

Op grond van de Flora- en faunawet is een aantal planten- en diersoorten beschermd. Uit het MER blijkt dat zich in het gebied beschermde soorten bevinden. Het gaat om vleermuizen en broedvogels. Het MER concludeert dat effecten op vleermuizen niet worden uitgesloten en rekening moet worden gehouden met deze soortgroep, bijvoorbeeld door groenzones te handhaven, en verlichting aan te passen⁷.

Het Ecologisch onderzoek van ODMH geeft aan dat een quick-scan zoals verricht, onvoldoende is voor een onderbouwing van een eventuele ontheffingsaanvraag. Verder bevestigt het rapport 'Natuurtoets Verbetering IJsseldijk Gouda' de aanwezigheid van vleermuizen en broedvogels en toont aan dat op een muur langs het industrieterrein de soorten Steenbreekvaren en Gele Helmbloem voorkomen.

De Commissie oordeelt dat het MER nog onvoldoende inzicht geeft in effecten van het voor-nemen op vleermuizen en broedvogels. Zo ontbreekt een inventariserend onderzoek over het voorkomen van soorten. Om te beoordelen of de Flora- en faunawet de uitvoering van het plan in de weg kan staan is het nodig om na te gaan of de activiteiten die het plan maximaal

5 Er is nu alleen beoordeeld op etmaalwaarde, waarbij maskering door wegverkeerslawaaai als hoofdmotivatie geldt om de forse toename van industrielawaai te accepteren. In de avond- en nachtperiode is er wellicht minder verkeer, terwijl daar wel een grote uitbreiding van de bedrijfstijden wordt toegestaan.

6 Zoals ook blijkt uit verschillende inspraakreacties.

7 DHV (2012) PlanMER Schielands Hoge Zeedijk, p. 38

mogelijk maakt kunnen leiden tot in de Flora- en faunawet genoemde verboden gedragingen. Relevant hierbij zijn tenminste de kap van bomen, slopen van gebouwen en plaatsen van lichtarmaturen. Indien het voornemen kan leiden tot in de Flora- en faunawet genoemde verboden gedragingen, zal voor het bestemmingsplan aannemelijk moeten worden gemaakt dat een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet kan worden verleend.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER een beschrijving op te nemen van de belangrijkste voorkomende soorten en eventuele effecten door het voornemen. Besteed daarbij ook aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen en het zeker stellen daarvan. En maak aannemelijk dat een ontheffing van de Flora- en faunawet kan worden verleend.

Stikstofdepositie en Natura 2000

In het MER wordt geconstateerd dat er als gevolg van de activiteiten geen toename van de stikstofdepositie kan ontstaan. De Commissie is van oordeel dat deze constatering onvolledige is onderbouwd, omdat:

- niet is uitgegaan van de maximale mogelijkheden die het plan biedt;
- niet de gevolgen van stikstofdepositie van het voornemen in beeld zijn gebracht.

Door het ontbreken van deze informatie zijn significante gevolgen voor nabijgelegen Natura 2000-gebieden, zoals Donkse Laagten en Nieuwkoopse Plassen & De Haeck, niet uit te sluiten. Als significante gevolgen niet op voorhand zijn uit te sluiten, dient een Passende beoordeling te worden opgesteld, die onderdeel moet zijn van het plan-MER. Uit wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als uit een Passende beoordeling de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of dat de zogenaamde ADC-toets⁸ met succes wordt doorlopen.⁹

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER alle milieueffecten van het voornemen opnieuw te beschouwen met specifieke aandacht voor geur, geluid, externe veiligheid, gezondheid en natuur.

---

⁸ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

⁹ Art. 19g en 19h, Natuurbeschermingswet 1998.

3. Aanbevelingen voor het vervolgproces

De opmerkingen in het verdere advies hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

In de inspraakreacties¹⁰ is diverse malen gewezen op het feit dat in het nieuwe bestemmingsplan aanzienlijk hogere bouwhoogtes worden toegestaan dan in de huidige situatie. De Commissie beveelt aan om bij de besluitvorming over het bestemmingsplan nader aandacht te besteden aan:

- Het effect van de toegestane bouwhoogtes in het bestemmingsplan op de zichtlijnen en zichtassen van de watertoren.
- De invloed van het voornemen om bouwhoogtes van 25 tot 35 meter langs de rivier toe te staan op het beschermd stadsgezicht van Gouda.

---

¹⁰ Zie hiervoor diverse inspraakreacties waaronder die van Stichting Buurtschap Stolwijkersluis en Beraad Stadsrand Gouda Krimpenerwaard.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Gouda

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Gouda

Besluit: vaststellen of wijzigen van bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie; D34.4

Activiteit: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie, behorend tot de chemische industrie, bestemd voor de behandeling van tussenproducten en vervaardiging van chemicaliën.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in Goudse Post van: 28 november 2012

ter inzage legging MER: 29 november tot en met 9 januari 2012

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 21 september 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 19 februari 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. dr. R. Argiolu (secretaris)

mw. ir. T.B.J. Bremer

dhr. drs. L.H.J. Verheijen (voorzitter)

dhr. ir. J.H. de Zeeuw

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Plan MER Schielands Hoge Zeedijk, in het kader van de actualisering van het bestemmingsplan Schielands Hoge Zeedijk, DHV, september 2012
- Bestemmingsplan Schielands Hoge Zeedijk (toelichting), DHV, september 2012
- Bestemmingsplan (regels) (los rapport) Schielands Hoge Zeedijk voorontwerp, Gemeente Gouda, 8 oktober 2012
- Rapport milieukundig advies MER Schielands Hoge Zeedijk, ODMH, 3 september 2012
- Rapport Bijlagen Milieukundig advies MER Schielands Hoge Zeedijk, ODMH
- Bestemmingplan (regels) Schielands Hoge Zeedijk (gebundelde versie), Gemeente Gouda, 8 oktober 2012
- Rapport Akoestisch onderzoek Bestemmingsplan Geluidszone industrieterrein Hollandsche IJssel te Gouda, ODMH, 30 juli 2012
- Bestemmingsplan (regels) Geluidszone Industrieterrein Hollandsche IJssel (voorontwerp), Gemeente Gouda, 8 oktober 2012
- Bestemmingsplan Geluidzone Industrieterrein Hollandsche IJssel Facetbestemmingsplan (voorontwerp), DHV, september 2012

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij tot en met 21 januari 2013 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bedrijventerrein Schielands Hoge Zeedijk, te Gouda**

ISBN: 978-90-421-3680-9

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

